

ת"פ 57528/01/18 - מדינת ישראל נגד מוחמד קואסמה

בית משפט השלום בירושלים
ת"פ 57528-01-18 מדינת ישראל נ' קואסמה

בפני
בעניין: כבוד השופט ארנון איתן
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

מוחמד קואסמה

הנאשם

גזר דין

מבוא:

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו ובמסגרת הסדר טעון בעבירה של סיוע להתחזות כאדם אחר במטרה להונות, לפי סעיף 441 לחוק העונשין, תשל"ז 1977. בין הצדדים לא היה סיכום לעניין העונש.
2. על פי הנתען בתאריך 18.11.17 בשעה 22:30 או בסמוך לכך, במחסום המנהרות נהג הנאשם ברכב נושא ל.ז. 87-269-66 כשלצדו יושבת אשתו הגב' למא סבאתין, נעדרת אישור שהייה בשעה האמורה בשטחי מדינת ישראל. בהגיעם למחסום התבקשו יושבי הרכב להזדהות באמצעות תעודות זהות. באותן הנסיבות, התחזתה הנוסעת לאחותו של הנאשם, באמצעות הצגת רישיון נהיגה אותו קיבלה מהנאשם.

תסקיר שרות מבחן:

3. ביום 4.9.19 הוגש תסקיר מבחן בעניינו של הנאשם אביא מתוכנו בתמצית. הנאשם כבן 23 מועסק כהנדסאי בחברת בניין. בתסקיר פירוט אודות הרקע המשפחתי של הנאשם והקשר הקרוב עם. הנאשם בעל 12 שנות לימוד עם תעודת בגרות. את לימודיו סיים במכללת סכנין והוא בעל תעודת הנדסאי בניין וניהול פרויקטים. הנאשם נישא לפני כשנתיים ולבני הזוג פעוט כבן שנה. צוין, כי בני הזוג מצויים כעת בתהליך איחוד משפחות, כאשר אשתו מועסקת בתחום הרפואה והתזונה בבית החולים אוגוסטה ויקטוריה בירושלים. הנאשם נעדר עבר פלילי.

את ביצוע העבירה הסביר הנאשם בכך ששהה עם אשתו ואחיו בבית הוריה בבית לחם, ובמהלך הביקור נזקק אחיו לטיפול רפואי בשל פציעה בידו. בשל קוצר הזמן נסע דרך המחסום עם אשתו ואחיו, מבלי לחשוב על השלכות מעשיו. צוין, כי הנאשם נטל אחריות על מעשיו אולם הוא מתקשה לחשוב על

אלטרנטיבות פעולה אחרות למעשיו ולהכיר בחומרתם, וקיים סיכון גבוה לביצוע עבירות דומות בעתיד בשל מסגרת נישואיו. לצד זאת, הנאשם מנהל אורח חיים תקין ונורמטיבי, כאשר ההליך המשפטי מהווה עבורו גורם מרתיע ומעמיד גבולות. בבחינת גורמי סיכון ציין שרות המבחן את מסגרת נישואיו הכוללים מגורים בירושלים והעדר אישור שהיה קבוע בתחומי ישראל עבור אשתו. נוסף לכך, הנאשם מתקשה להכיר בחומרת מעשיו, ובנסיבות אלו קיים מצדו סיכון גבוה להישנותה של העבירה. באשר לגורמי הסיכוי צוין, כי הנאשם מנהל אורח חיים תקין ויציב והיותו נעדר עבר פלילי. נוסף לכך הנאשם פועל כעת להסדרת מעמדה הקבוע של אשתו בישראל. נוכח היותה של העבירה יחידה, עליה קיבל הנאשם אחריות, וכן משום העובדה כי הרשעה עשויה לפגוע בקבלת אישור שהייה עבור אשתו, המליץ שרות המבחן להימנע מהרשעה.

נוסף לכך הומלץ על ענישה מוחשית הרתעתית הכוללת צו שירות לתועלת הציבור בהיקף 180 שעות לצד חתימה על התחייבות.

תמצית טיעוני הצדדים:

4. המאשימה מיקדה את טיעוניה בשאלת ההרשעה. על פיה אין לקבל את המלצת שרות המבחן בעניין זה, ואין די בהנמקות שהובאו בתסקיר, לרבות התהליך של איחוד המשפחות בו מצויים בני הזוג, שכן הוועדה שוקלת בעניין זה מגוון שיקולים לבד מקיומו של רישום פלילי. בנסיבות אלו עתרה להטלת מאסר על תנאי וקנס כספי.

5. ההגנה ביקשה לאמץ את תוכנו של התסקיר, וציינה כי זוהי מעידה יחידה מצד הנאשם, ויש בהרשעה כדי לפגוע בהליך המשפחות בו הם מצויים כעת. הוסף, כי לאשת הנאשם היה אישור עד השעה 19:00 והעבירה כעולה מכתב האישום בוצעה לאחר מכן.

6. הנאשם הוסיף כי בעבר היה לאשתו אישור עד השעה 19:00, ובלא קשר לכך, את העבירה ביצע על רקע מצבו הרפואי של אחיו, והצורך שלו לקבל רפואי דחוף.

דיון: סוגיית הרשעה:

7. הכלל במשפט הפלילי קובע כי נאשם שהוכחה אשמתו ונקבע כי ביצע עבירה, יורשע בדין ויישא בעונשו. הימנעות מהרשעה, הינה חריג לכלל זה, והשימוש בו נעשה במשורה בהתאם לכללים שנקבעו שהתוו בפסיקת בית המשפט העליון. נפסק, כי ניתן להגיע בגזר דין לתוצאה של אי הרשעה "רק בנסיבות יוצאות דופן, בהן אין יחס סביר בין הנזק הצפוי מן ההרשעה בדין לחומרתה של העבירה" (ר"ע

432/85 גדעון רומנו נגד מדינת ישראל (מיום 21.8.85)). בפסק הדין המנחה בעניין זה: ע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב (3)337, נקבעו שני תנאים מצטברים, המאפשרים להימנע מהרשעה ביחס לנאשם שנקבע לגביו כי ביצע עבירה. "ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים...".

8. סבורני, כי על אף המלצה חיובית מטעם שרות המבחן, מקרה זה אינו נמנה על החריגים המצדיקים את ביטול ההרשעה, זאת ממספר טעמים: ראשית, סוג העבירה ונסיבות האירוע עצמו. הערך המוגן בעבירה של סיוע להתחזות כאדם אחר במטרה להונות, נוגע בשמירה על סדרי עבודתם התקינה של העוסקים באכיפת החוק ועל ערכי אמון ויושר. בהתאם לעובדות בהן הורשע הנאשם, הסיע הנאשם את אשתו שהיא נעדרת אישור שהייה בישראל אל המחסום, ונתן בידה רישיון נהיגה השייך לאחותו כדי שתציגו בכזב בפני הבודקים במחסום.

בחינת נסיבות ביצוע של העבירות מלמד כי לא נשקף ממעשיו של הנאשם סיכון ביטחוני, שכן הסיע לתוך שטחי ישראל את אשתו. מנגד, יש במעשה כדי להצביע על תכנון מוקדם, והחומרה שבמעשה באה לידי ביטוי בעיקר בהצטיידות מבעוד מועד ברישיון נהיגה של אדם אחר ועשיית שימוש בו במטרה להערים על גורמי אכיפת החוק בעבודתם. במצב דברים זה אתקשה לקבל את העתירה לביטול ההרשעה. הטעם השני נעוץ בהתרשמות שרות המבחן לכך שהנאשם מתקשה לחשוב על אלטרנטיבות פעולה אחרות למעשיו, ולהכיר בחומרת המעשה, נתון המשליך בעיקר על קיומו של סיכון גבוה לביצוע עבירות דומות מצדו של הנאשם בעתיד.

הטעם הנוסף בדחיית הבקשה נעוץ בתנאי שנקבע בפסיקה, לפיו יש להוכיח פגיעה ממשית וקונקרטיה בשיקומו של נאשם, ואין די בהפניה לנזק עתידי אפשרי. (ראו: רע"פ 9118/12 אלכסנדר פריגין נגד מדינת ישראל (1.1.13), ע"פ 8528/12 אלירן ציפורה נגד מדינת ישראל (13.3.13)). אציין בעניין זה כי לא עמדה בפניי תשתית מספקת לביסוס הטענה בדבר פגיעה ממשית בתהליך איחוד המשפחות בו מצוי הנאשם כעת.

9. בנסיבות אותן ציינתי לעיל, לא אוכל כאמור לקבוע כי זהו אחד מאותם מקרים מיוחדים הראויים להימנות בין היוצאים מן הכלל אשר בהם תימנע ההרשעה.

מתחם העונש ההולם:

10. על הערכים המוגנים אותם הפר הנאשם במעשיו עמדתי לעיל. באשר לענישה הנוהגת הרי שבחינת רמת הענישה הנוהגת בפסיקה מלמדת, כי במקרים דומים, וביחס לעבירת סיוע להתחזות כאדם אחר, בהם דובר ברף חומרה שאינו גבוה, נגזרו עונשים שכללו ענישה מוחשית ללא רכיב של מאסר ועד מאסר קצר בפועל, אשר יכול וירוצה על דרך עבודות השירות.

גזירת העונש המתאים לנאשם:

11. בגזירת העונש המתאים לנאשם, יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה (סעיף 40 יא"). במסגרת זו מן הראוי לתת את הדעת לנסיבות הבאות: הנאשם כבן 23 נשוי ואב לפעוט כבן שנה. הנאשם נעדר עבר פלילי והוא נטל אחריות על מעשיו בבית המשפט. נתתי משקל לטיעוני הנאשם בפניי אודות נסיבות ביצוע העבירה, וכן את התרשמותו הכללית של שרות המבחן מהנאשם, וגורמי הסיכוי אליהם התייחס בתסקיר. הבאתי בחשבון גם את מועד ביצוע העבירה ולכך שחלפו כשנתיים מאז ביצועה.

12. באיזון בין השיקולים השונים, אני סבור כי ישנו מקום לגזור במקרה זה עונש שהינו בתחתית מתחם הענישה הכולל מאסר צופה פני עתיד לצד עונש נלווה כפי שיפורט להלן:

א. מאסר על תנאי למשך שלושה חודשים אותו לא ירצה אלא אם יעבור תוך שלוש שנים מהיום על העבירה בה הורשע.

ב. הנאשם יחתום על התחייבות בסך 3500 ₪ זאת למשך 3 שנים להימנע מהעבירה אותה ביצע. לא יחתום ייאסר לתקופה של 7 ימים.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 יום.

5129371

ניתן היום, כ"ט תשרי תש"פ, 28 אוקטובר 2019, בנוכחות ב"כ המאשימה הנאשם וב"כ כוחו.